

ООУ Кочо Рацин, Охрид
OŠ Kocho Racin, Ohrid

Речник по биологија

Биолошки рječник

VIII/2

100

Наставник
Татјана Лошкоска

Nastavnica
Tatjana Loshkoska

22.2.2022

Речникот по биологија е изработен во рамки на еТвининг проектот 100. ден во училиште 2022

Biološki rječnik je izrađen u sklopu eTwinning projekta 100. dan u školi 2022

На секој слајд има напишано поими од биологијата. Учениците имаат задача да напишат објаснување за поимите.

Na svakom slajdu su napisani biološki pojmovi. Od učenika se traži da napišu objašnjenje pojmova.

**100
ПОИМИ!
100
ројмова!**

1. Абиотички фактори се сите влијанија на неживата материја (светлина, температура, влажност, вода, воздух, почва, географска висина, загадување).

2. Адаптација е карактеристика на организмот што му овозможува да преживее во живеалиштето.

3. Алги се едноклеточни организми слични на растенија.

1.абиотички фактори,
2.адаптација,
3.алги, 4.амеби,
5.антибиотици,
6.антисептици

1.abiotički čimbenici,
2.adaptacija, 3.alge,
4.amebe,
5.antibiotici,
6.antiseptici

4. Амеби се една група едноклеточни организми.

5. Антибиотици се супстанции што ги земаме за да ги убиеме бактериите во нашето тело.

6. Антисептици се супстанции што се користат за да ги убијат микроорганизмите на кожата и на други површини, на пример, лабораториски маси.

Сара
Секулоска

7. Артерии се крвни садови кои излегуваат од срцето.

8. Бактерии се микроскопски организми чии клетки немаат јадро.

9. Биодиверзитет се различни видови организми во одредена област.

7.артерии,
8.бактерии, 9.
бидиверзитет,
10.биотички
фактори, 11.вакуола,
12.варијација

7.arterije,
8.bakterije,
9.bioraznolikost,
10.biotički
čimbenici,
11.vakuola, 12.
varijacija,

10. Биотички фактори се сите односи помеѓу живите единки населени на ист простор.

11. Вакуола е органела во клетката што е исполнета со течност.

12. Варијација е разлика во некоја карактеристика помеѓу единките од еден вид на организми.

Анастасија
Секулоска

13. Вени се крвни садови кои излегуваат од срцето.

14. Вештачки ѓубрива се минерални јони што им се потребни на растенијата за да порастат здрави, а се додаваат во почвата за да им помогнат на растителните култури да порастат подобро.

15. Вирус е ситен организам што не е изграден од клетки и кој може да се размножува само во внатрешноста на живи организми.

13.вени,
14.вештачко
ѓубриво, 15.вирус,
16.воден циклус,
17.гамети,
18.герминативна
теорија

13.vene, 14. gnojivo,
15.virus, 16.kruženje
vode, 17.gamete,
18.germinativna
teorija

16. Воден циклус е постојано кружење на водата во природата и се состои од испарување, кондензација и врнежи.

17. Гамети се полови клетки, на пример јајце-клетка и сперматозоид.

18. Герминативна теорија е теорија што ја покажува поврзаноста помеѓу микроорганизмите и болестите.

**Давид
Маркоски**

19. Глобално затоплување е постепено зголемување на температурата на Земјата.

20. Глукоза е вид шеќер што служи како извор на енергија во живите клетки.

21. Детритивори (сапрофаги) се организми што се хранат со мртва органска материја, познати и како разградувачи.

19.глобално затоплување,
20.глукоза,
21.детритифори,
22.дифузија,
23.дишење,
24.дразби

19.globalno zatopljenje,
20.glukoza, 21 detritifori,
22.difuzija,
23.disanje,
24.podražaji

23. Дишење е процес што се одвива во секоја жива клетка при што истата се снабдува со кислород кој е неопходен за да од глукозата се ослободи енергија што клетката потоа може да ја користи.

22. Дифузија е непречено движење на честичките од област со повисока концентрација кон област со пониска концентрација се до изедначување на концентрациите од двете страни.

24. Дразби се промените во животната средина што организмот може да го почувствува.

**Надица
Тасеска**

25.Еколошки фактори се сите влијанија врз живите организми во екосистемите.

26.Екосистем е систем од сите живи организми кои населуваат некоја област од нежива природа.

27.Енергија е нешто што може да да се складира и да се користи за вршење работа.

25.еколошки фактори,
26.екосистем,
27.енергија,
28.еритроцити,
29.живеалиште

25.ekološki čimbenici,
26.ekosustav,
27.energija,
28.eritrociti,
29.stanište

28.Еритроцити се црвени крвни клетки.

29.Живеалиште е место каде што живее организмот.

Бењамин Демир

30. Загадување е испуштање штетни материји во животната средина.

31. Загрозени видови се видови кои се во опасност да исчезнат/да изумрат.

32. Заразни болести се болести што може да се пренесат од една на друга единка.

30. загадување,
31. загрозени
видови, 32. заразни
болести, 33. зигот,
34. зоопланктон,
35. излучување

30. onečišćenje,
31. ugrožene vrste,
32. zarazne bolesti,
33. zigota,
34. zooplankton,
35. izlučivanje

33. Зигот е клетка што се формира кога машката гамета се спојува со женска гамета.

34. Зоопланктон се микроскопски животни кои лебдат во водата.

35. Излучување е процес во кој се отстрануваат штетните или непотребни материји.

Луција
Ноческа

36. ИНСЕКТИЦИДИ се средства што ги убиваат инсектите што им наштетуваат на земјоделските насади.

37. ИСЧЕЗНАТИ се видови кои веќе не постојат во природата.

38. ЈАДРО е органела во клетката што ги содржи хромозомите.

36. инсектициди,
37. исчезнати
видови, 38. јадро,
39. капилари,
40. карнивор,
41. квасец

36. insekticidi,
37. izumrle vrste,
38. jezgra,
39. kapilare,
40. mesožderi, 41.
kvasac

39. КАПИЛАРИ се крвни садови кои ги поврзуваат артериите и вените.

40. КАРНИВОР (МЕСОЈАД) е животно кое се храни со други животни.

41. КВАСЕЦ е едноклеточна габа што се употребува за производство на леб.

Јована
Димитриоска

42. Кисел дожд е дожд со рН многу помала од таа на нормалниот дожд.

43. Клетка е најмала градбена структура на некој организам.

44. Клеточен сид е слој на целулоза што ја опкружува растителната клетка.

42.кисел дожд,
43.клетка,
44.клеточен сид,
45.клеточен сок,
46.компост,
47.конзервација

42.kisela kiša,
43.stanica, 44
stanična stijenka,
45.stanični sok,
46.kompost,
47.konzervacija

45. Клеточен сок е течноста што ги исполнува вакуолите во растителната клетка.

46. Компост е разградена органска материја.

47. Конзервација е зачувување, водење грижа за животната средина за животните и растенијата да можат да преживеат.

Илија
Јанкулоски

48.Консумент е организам кој својата енергија ја добива од исхрана со други организми.

50.Леукоцити се бели крвни крвни клетки.

52.Микроорганизам се живи организми кои се премногу мали за да се видат со голо око.

48.консумент,
49.ксилем,
50.леукоцити,
51.маларија,
52.микроорганизам,
53.митохондри

48.konzument,
49.ksilem,
50.leukociti,
51.malaria, 52.
mikroorganizam,
53.mitohondriji

49.Ксилем -ксилемски садови се садови кои ја пренесуваат водата со минерални материи во правец од коренот кон листовите.

51.Маларија е болест предизвикана од протозоа, а се пренесува преку комарци.

53.Митохондри се органели во кои што се врши клеточно дишење.

Ѓорѓи Петкоски

54.Мувли се микроскопски габи, организми слични на шампињони и квасец.

55.Надразливост (осетливост) е способност да се реагира на дразби.

56.Необновливи извори на енергија се извори на енергија што се искористуваат побргу отколку што се обновуваат (пр. фосилните горива).

54.мувли,
55.надразливост,
56.необновливи извори на енергија,
57.нутриенти,
58.обновливи извори на енергија,
59.озонска дупка

54.plijesni,
55.razdražljivost,
56.neobnovljivi izvori energije,
57.hranjive tvari,
58.obnovljivi izvori energije, 59.ozonska rupa

57. Нутриенти се хранливи материи што му се неопходни на организмот (пр. јаглехидратите и протеините)

58.Обновливи извори на енергија се извори на енергија што не може да се потрошат (пр. сонцето, ветерот итн.)

59.Озонска дупка - намалено количество озон во горната атмосфера над Антарктикот.

Петар Иванов

60.Оплодување е спојување на машката и женската полова клетка.

61.Опрашување е кога поленовото зрно од прашникот ќе се залепи на лепливото устенце на толчникот.

62.Дел од организмот изграден од различни ткива што извршува одредена функција

60.оплодување,
61.опрашување,
62.орган,
63.организам,
64.органска материја,
65.палисадни клетки

60.oplodnja,
61.oprašivanje,
62.organ,
63.organizam,
64.organska tvar,
65.palisadne stanice

63.Организам е живо суштество.

64.Органска материја материја што ја создале живите организми.

65.Палисадни клетки се клетки што се наоѓаат во внатрешноста на листот и во кои се одвива фотосинтеза.

**Виктор
Толески**

66.Парамециум е вид едноклеточно животно што се движи со трепки.

67.Пастеризација е техника за чување храна при што се уништуваат спорите од мувла, квасците и бактериите.

68.Патогени бактерии се бактерии што предизвикуваат болести.

66.парамециум,
67.пастеризација,
68.патогени бактерии,
69.пестициди,
70.плод,
71.порозност

66.paramecij,
67.pasterizacija,
68.patogene bakterije,
69.pesticidi, 70.plod,
71.poroznost

69.Пестициди се средства што се употребуваат за уништување на организми што предизвикуваат штети (плевели, инсекти или други животни).

70.Плод е орган во која се сместени семиња; Плодовите настануваат од плодниците по оплодување и често помагаат за расејувањето на семињата подалеку од родителското растение.

71.Порозност (пропустливост, дренажа) е способност на почвата да ја пропушта и да ја задржува водата.

**Стефан
Букрески**

**72. Прашник
е машкиот
дел од
цветот.**

**73.Продуцент
е организам
кој создава
храна.**

**74. Протозои се
микроскопски
организми слични
на животните.**

72.прашници,
73.продуцент,
74.протозои,
75.рецептори,
76.семенови
зачетоци,
77.синџир на
исхрана

72.prašnici,
73.proizvođač,
74.protozoe,
75.receptori,
76.sjemena embrija,
77.lanac ishrane

**75. Рецептори се
приемници со
посебни
способности да
откриваат
светлина, звук,
мирис, допир,
температура и
друго.**

**76. Семенови
зачетоци се делови
од цветот во кои се
сместени
женските гамети.**

**77. Синџир на
исхрана е
специфичен
редослед на
пренесување
енергија од еден
на друг организам.**

**Матеј
Маркоски**

78. Спонтана генерација е верување од минатото дека микроорганизмите може да се појават од нежива материја.

79. Стерилно значи дека нема живи организми.

80. Стома е мал отвор на површина на листот.

78.спонтана генерација,
79.стерилно,
80.стома,
81.сурутка,
82.ткиво,
83.токсини

78.spontana generacija,
79.sterilna,
80.stoma, 81.sirutka,
82.tkivo, 83.toksini

81. Сурутка е течниот дел од млекото при производство на сирење.

82.Ткиво е група на слични клетки што работат заеднички за да извршат одредена функција.

83.Токсини се отрови.

Бојан
Алачкоски

84. Толчник е женски дел од цветот.

85. Транспирација е оддавање на водата од растенијата.

86. Тромбоцити се крвни плочки. Учествуваат во згрутчување на крвта.

84. толчник,
85. транспирација,
86. тромбоцити,
87. туберкулоза,
88. фитопланктон,
89. флоем

84. tučak,
85. transpiracija,
86. trombociti,
87. tuberkuloza,
88. fitoplankton,
89. floem

87. Туберкулоза е болест на белите дробови предизвикана од еден вид бактерии.

88. Фитопланктон се микроскопски организми слични на растенијата, кои лебдат во вода.

89. Флоем - флоемски садови се спроводни садови за органски материи.

**Александар
Јолевски**

90. Фосилни горива се резерви на хемиска енергија формирани пред повејќе милиони години.

91. Фотосинтеза е хемиска реакција што се одива во листовите на расенијата, при која јаглерод диоксидот и водата се претвараат во глукоза и кислород со помош на енергијата од светлината.

92. Хемоглобин е црвена супстанција што се наоѓа во црвените крвни клетки; врши пренесување на кислород.

90.фосилни горива,
91.фотосинтеза,
92.хемоглобин,
93.хербивори,
94.хербициди

90.fosilna goriva,
91.fotosinteza,
92.hemoglobin,
93.herbivore, 94.
herbicidi

93.Хербивори се животни што се хранат само со растенија.

94. Хербициди се средства што се користат за уништување на плевелите што растат помеѓу одгледуваните култури.

**Петар
Илоски**

96. Хлорофил е зелен пигмент (обојување) што може да се најде во некои растителни клеки; апсорбира енергија од сончевата светлина.

99.Целулоза е материја од која е изграден клеточниот ѕид.

95.Хлоропласти се места (органели) во клетките каде што е сместен хлорофилот.

97. Хромозоми се нишки на ДНК сместени во јадрото на клетката, составени од илјадници гени.

98.Хумус се остатоци од изумрени растенија и животни.

100.Цитоплазма е геловидна супстанција во внатрешноста на клетката.

95.хлоропласти,
96.хлорофил,
97.хромозоми,
98.хумус,
99.целулоза,
100.цитоплазма

95.kloroplasti,
96.klorofil,
97.kromosomi,
98.humus,
99.celuloza,
100.citoplazma

Марија
Силјановска

Користена литература:
Учебник по биологија за VII одделение

Во изработка на
речникот учествуваа
учениците:

U izradi rječnika
sudjelovali su učenici:

Бојан Алачкоски
Стефан Букрески
Бењамин Демир
Јована Димитриоска
Петар Иванов
Петар Илоски
Илија Јанкулоски
Александар Јолевски
Давид Маркоски

Матеј Маркоски
Луција Ноческа
Ѓорѓи Петкоски
Анастасија Секулоска
Сара Секулоска
Марија Силјановска
Надица Тасеска
Виктор Толески

Korištena literatura:
Udžbenik biologije za VII razred

Наставник:
Татјана
Лошкоска
Nastavnica:
Tatjana
Loškoska